

Body@work

Is werkhervatting na de bevalling een probleem?

De Mom@Work Studie

Waarom dit onderzoek?

Veel vrouwen ervaren klachten tijdens de zwangerschap en de periode na de bevalling. Soms leiden deze klachten tot ziekteverzuim. In 2002 bleek dat circa 30% van de vrouwen 2 of meer weken verzuimt na bevallingsverlof. In meer dan de helft van de gevallen (56%) werd dit veroorzaakt door klachten van het bewegingsapparaat. Alleen bekkenklachten waren al verantwoordelijk voor 30% van alle verzuimgevallen na de bevalling. Andere veel voorkomende redenen voor verzuim na de bevalling waren vermoeidheid (23%), psychische problemen (14%), een moeilijke bevalling (16%) en ziekte van het kind (9%). Verzuim na de bevalling was vaak langdurig; in 55% van de gevallen was het verzuim langer dan 12 weken. Tijdens de zwangerschap en in de eerste tijd na de bevalling lijkt het ziekteverzuim van vrouwen hoger te zijn dan buiten deze periode. Daarbij blijkt dat vrouwen die verzuimen in het jaar na de bevalling relatief met rust gelaten worden door de bedrijfsarts, terwijl tijdig ingrijpen na het ontstaan van klachten belangrijk wordt verondersteld. Body@Work heeft een studie opgezet met als doel meer inzicht te krijgen in het ziekteverzuim rondom zwangerschap en tevens is een interventie opgezet om het ziekteverzuim na het bevallingsverlof te verminderen.

Vraagstellingen:

1. Wat is de effectiviteit en kosteneffectiviteit van een korte interventie op het ziekteverzuim van werkneemsters na het bevallingsverlof?
2. Wat zijn risicofactoren voor het ontwikkelen van klachten na de bevalling, zoals zwangerschapsgerateerde bekkenpijn en vermoeidheidsklachten?
3. Welke factoren dragen bij aan terugkeer naar het werk na de bevalling?

Suzanne Stomp - van den Berg^{1,2,3}

Mireille van Poppel^{1,2}

Ingrid Hendriksen^{1,3}

David Bruinvels^{2,4}

Willem van Mechelen^{1,2,4}

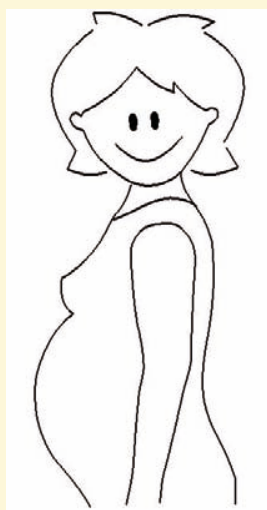
Suzanne Stomp - van den Berg

- 1 Body@Work, Onderzoekscentrum Beweging, Arbeid en Gezondheid, TNO-VUmc
- 2 Afdeling Sociale Geneeskunde, Instituut voor Extramuraal Geneeskundig Onderzoek, VU medisch centrum
- 3 TNO Kwaliteit van Leven, Arbeid
- 4 Kenniscentrum Verzekeringsgeneeskunde AMC-UWV-VUmc

Hoe is dit onderzoek uitgevoerd?

In deze gerandomiseerde gecontroleerde studie en tevens ook cohort studie werden 587 zwangere medewerkers gevolgd vanaf ongeveer 30 weken zwangerschap tot en met 1 jaar na de bevalling. Alle zwangere vrouwen van 15 bedrijven (kinderopvang, (academische) ziekenhuizen, detailhandel, jeugdgezondheidszorg, arbodienst, apotheken) werden benaderd via de werkgever voor deelname aan het onderzoek.

Vrouwen in de leeftijd van 18-45 jaar, die werkzaam waren voor minimaal 12 uur per week (zowel voor als na het bevallingsverlof) konden aan het onderzoek meedoen. Na de eerste meting met ongeveer 30 weken zwangerschap werden de vrouwen 'door middel van het lot' toegewezen aan de interventiegroep of controle groep. In de interventie groep werden vrouwen ongeveer 6 weken na de bevalling gebeld door hun leidinggevende. Deze vroeg tijdens een telefonisch

gesprek hoe het met de medewerker ging, of er sprake was van klachten en of ze naar hun eigen idee weer konden hervatten met werk na het bevallingsverlof. Indien een medewerker verwachtte niet te kunnen terugkeren naar het werk of hier over twijfelde kreeg zij begeleiding aangeboden door de arbodienst. Als de medewerker begeleiding wenste, werd er op korte termijn een afspraak bij de arbodienst gemaakt. In de controle groep werd conform de huidige 'usual care' geen actie ondernomen tijdens het bevallingsverlof.

De deelnemers kregen 5 keer een uitgebreide vragenlijst toegestuurd met 30 weken zwangerschap, en 6, 12, 24 en 52 weken na de bevalling. Daarnaast kregen ze 1 tot 5 keer nog een korte vragenlijst toegestuurd. Bij de bedrijven en/of arbodiensten werd het ziekteverzuim van de deelnemers opgevraagd.

De belangrijkste uitkomstmaten van de studie waren: ziekteverzuim cq werkhervatting, kosten en de aanwezigheid van klachten als zwangerschapsgerelateerde bekkenpijn, vermoeidheids- en depressieve klachten. In de vragenlijsten werden daarnaast allerlei prognostische factoren gemeten die mogelijk kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van ziekteverzuim of fysieke en psychische klachten, zoals: klachten tijdens de zwangerschap; verloop en plaats van de bevalling; rangorde kind; geboortegewicht, temperament en gezondheid van het kind; diverse werkfactoren zoals uren werk per week, werkbelasting,

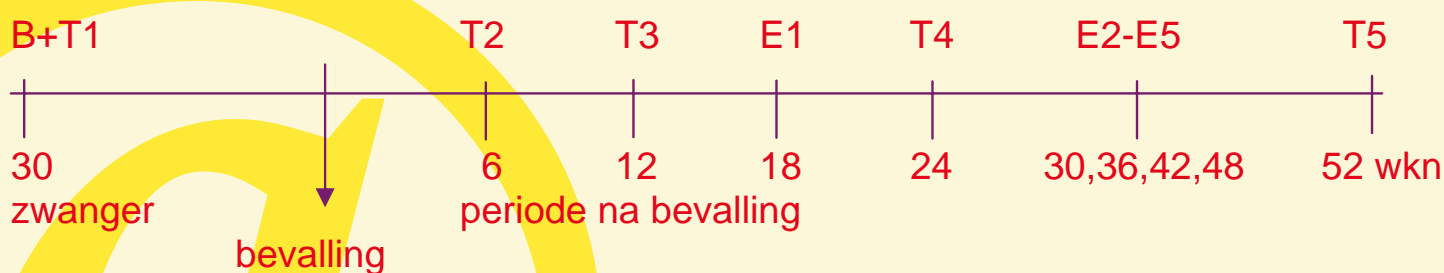
werkdruk, beslissingsbevoegdheid etc; ouderschapsverlof; borstvoeding; sociale steun; normen ten aanzien van werken met kinderen; kinderopvang; coping etc. In de korte vragenlijst werd gevraagd naar het gebruik van de gezondheidszorg (kosten) en productiviteit op het werk.

Wat is er uitgekomen?

Op dit moment worden analyses uitgevoerd en daarom zijn er nog geen resultaten beschikbaar.

Als u graag op de hoogte wilt blijven, dan kunt u zich aanmelden voor de nieuwsbrief door een email te sturen aan momatwork@vumc.nl of kijk op www.momatwork.nl of www.bodyatwork.nl

wkn = weken, T1-T5 lange vragenlijst, E1-E5 korte vragenlijst